

SECTION: ARTS AND HUMANITIES.

SEKCJA: SZTUKA I NAUKI HUMANISTYCZNE.

How to cite: Tsoi, T. (2024). Digital Art as a Means of Social Influence in the Context of Globalization. *International Conference on Science, Innovations and Global Solutions*. (pp. 41-46). Futurity Research Publishing. <https://futuraity-publishing.com/international-conference-on-science-innovations-and-global-solutions-archive/>

Digital Art as a Means of Social Influence in the Context of Globalization

Цой Тетяна Василівна

кандидат філософських наук, доцент, Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури, м. Київ, Україна, tatianatsoy11@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-4413-1478>, Scopus Author ID: 57218830317

Accepted: June 8, 2024 | **Published:** June 21, 2024 | **Language:** Ukrainian

Abstract. The relevance of studying digital art is driven by its growing role in modern society and its impact on globalization processes. The aim of the work is to investigate the influence of digital art on social change in the context of globalization. The results show that digital art enhances social awareness, activates public opinion, and promotes cultural exchange between countries. The conclusions indicate that digital art is a powerful means of social influence, capable of mobilizing masses and contributing to global social changes.

Key words: social awareness, cultural exchange, art influence, digital culture, social innovations.

Вступ

Цифрове мистецтво виникло як потужна форма самовираження в сучасну епоху, на яку суттєво вплинули процеси глобалізації. З появою інтернету та новітніх цифрових технологій митці отримали можливість створювати та поширювати свої роботи на світову аудиторію за допомогою нових інструментів, які раніше не мали аналогів. Ці зміни не лише розширили сферу дії та вплив мистецтва, але й трансформували його роль у суспільстві. Взаємозв'язок, якому сприяють цифрові платформи, дозволяє митцям розв'язувати соціальні проблеми та впливати на них у світовому масштабі, переступаючи через географічні та культурні кордони.

В контексті глобалізації цифрове мистецтво слугує потужним засобом соціального впливу. Воно може підвищувати обізнаність, спонукати до роздумів і стимулювати до дій щодо нагальних глобальних проблем, таких як зміна клімату, соціальна справедливість і права людини. Можливість швидко поширювати та посилювати повідомлення через соціальні мережі та інші цифрові канали розширює потенціал цифрового мистецтва у створенні глобальних діалогів та стимулюванні соціальних змін. До того ж інтерактивна та партисипативна природа цифрового мистецтва сприяє збільшенню взаємодії та співпраці, надаючи окремим людям та громадам можливість долучатися до цих діалогів та формувати їх (Дубрівна, & Єрмак, 2023).

Попри зростання його значення, потенціал цифрового мистецтва як засобу соціального впливу в умовах глобалізації залишається недостатньо вивченим. Необхідно розуміти, як цифрове мистецтво функціонує в межах світового культурного простору, як воно сприймається різними аудиторіями та якою мірою здатне впливати на соціальні зміни.

Результати сучасних досліджень цифрового мистецтва як засобу соціального впливу в умовах глобалізації вказують на його висхідне значення та багатогранність впливу (Доколова, 2023). У наукових роботах акцентується роль цифрових платформ, таких як соціальні мережі та віртуальні галереї, у розширенні сфери дії та швидкості мистецького вираження (Вербецький, 2024).

Результати дослідження

Цифрове мистецтво охоплює всі види мистецької діяльності, які передбачають використання цифрових технологій як невіддільної складової творчого чи презентаційного процесу. Його виникнення суттєво вплинуло на різні аспекти життя суспільства, зокрема на формування громадської думки, стимулювання суспільних рухів та соціальних дій. Як інструмент, цифрове мистецтво використовує можливості інтернету, що дозволяють здійснювати комунікацію та інтерактивність, створюючи для митців нові способи взаємодії з аудиторією, а для аудиторії – з мистецтвом та його меседжами, що закладені в його основі.

Значення цифрового мистецтва у становленні громадської думки є суттєвим. Цифрове мистецтво охоплює світову аудиторію через платформи соціальних мереж, онлайн-галереї та віртуальні виставки, що дозволяє йому долати бар'єри територіальних обмежень. Така відкритість дає змогу художнім діячам швидко та ефективно поширювати свої роботи серед користувачів інтернету. Завдяки своїй миттєвості цифрове мистецтво здатне викликати швидкі реакції та

дискусії, формуючи громадську думку з різноманітних актуальних питань. Наприклад, цифрове мистецтво може стати потужним інструментом для обговорення політичних подій, соціальної несправедливості чи екологічних проблем, нерідко в режимі онлайн. За допомогою привабливих і легко розповсюджуваних форматів, таких як мєми, GIF-файли або цифрові ілюстрації, митці можуть привернути увагу до суспільних проблем і активізувати суспільні настрої. Через «вірусну» природу такого контенту меседж митця посилюється, охоплює та впливає на масову аудиторію, що потенційно може позначатися на суспільному дискурсі та сприйнятті (Чембержі, Пашукова, & Єрмак, 2023).

У соціальних рухах та акціях цифрове мистецтво відіграє важливу роль. Такі рухи, як Black Lives Matter, #MeToo та активісти, що виступають проти зміни клімату, дієво використовують можливості цифрового мистецтва, щоб донести свої меседжі та заручитися підтримкою. Візуальна природа цифрового мистецтва дозволяє висвітлювати складні соціальні та політичні питання доступніше та емоційно резонансніше, що сприяє емпатії й солідарності. До прикладу, під час протестів Black Lives Matter цифрові художники створювали потужні зображення та графіку, які відображали суть руху, передаючи біль, опір та надію спільноти. Їхні роботи швидко поширювалися в соціальних мережах, ставши символами руху і точками об'єднання для протестувальників. Так само під час руху #MeToo цифрове мистецтво використовувалося для вираження солідарності, поширення особистих історій та викриття системних порушень, що сприяло широкому культурному зрушенню в бік підзвітності та справедливості.

Водночас цифрове мистецтво може стимулювати соціальні дії, спонукаючи аудиторію до активної участі та взаємодії. Інтерактивні цифрові інсталяції, доповнена реальність та проєкти віртуальної реальності пропонують глядачам не лише споживати, а й взаємодіяти з творами мистецтва, що часто змушує їх замислитися над власною позицією та діями щодо соціальних питань. Наприклад, інтерактивні цифрові проєкти, що моделюють досвід представників соціально незахищених верств населення, сприяють кращому розумінню та співпереживанню між учасниками. Це може мотивувати їх до активних дій на підтримку таких спільнот.

Вплив цифрового мистецтва на суспільство можна побачити на деяких яскравих прикладах. Серед них – творчість Бенксі, вуличного художника під псевдонімом, чиї роботи часто коментують соціальні та політичні питання. «Dismaland» Бенксі, антиутопічна арт-інсталяція в тематичному парку, була критикою споживацького суспільства, корпоративної жадібності та кризи щодо біженців. Проєкт привернув увагу міжнародних ЗМІ та викликав дискусії щодо зображених у ньому суспільних проблем, впливаючи на громадську думку та підвищуючи рівень обізнаності (Дубрівна, & Єрмак, 2023).

Інший приклад – «Кімната дощу» від Random International, мистецька інсталяція, де можна пройти під зливою, не намокнувши, завдяки датчикам руху, які зупиняють дощ навколо. Цей ефект справжнього перебування привертає увагу до взаємовідносин людини з технологіями та природою, спонукаючи до роздумів про проблеми довкілля та вплив технологій на наше життя.

Цифрові мистецькі колективи, такі як TeamLab, розробляють великомасштабні інтерактивні інсталяції, які досліджують теми природи, взаємозв'язку та впливу людської діяльності на навколишнє середовище. Їхні роботи, зокрема «Borderless», заохочують аудиторію замислитися над своїми взаєминами зі світом природи та наслідками своїх дій, що може спонукати до екологічно свідомої поведінки.

У сфері активізму Guerrilla Girls, анонімна група феміністичних художниць, використовує цифрове мистецтво для виклику сексизму та расизму у світі мистецтва. Їх провокаційні плакати та цифрові кампанії привертають увагу до проблеми низької присутності жінок і меншин у музеях і галереях, ініціюючи дискусії та дії, спрямовані на забезпечення інклюзивності та різноманітності в мистецтві.

Поширення цифрового мистецтва у світовому просторі стало феноменом. Для митців інтернет слугує важливою платформою для поширення їхньої творчості серед глобальної аудиторії, що долає географічні кордони та культурні бар'єри. Онлайн-галереї, соціальні мережі та спеціалізовані мистецькі платформи забезпечили митців інструментами для показу своїх творінь мільйонам людей по всьому світу. Цифрова революція зробила мистецтво більш демократичним, дозволивши не лише професійним митцям, а й аматорам та любителям ділитися своєю творчістю на світовій арені. До того ж цифрові художні виставки, галереї віртуальної реальності (VR) та інсталяції доповненої реальності (AR) змінили традиційний формат мистецьких виставок, зробивши їх інтерактивнішими та доступнішими для людей, незалежно від їхнього фізичного місцезнаходження (Вербецький, 2024).

Глобалізація мала суттєвий вплив на стилі та теми цифрового мистецтва. Легкий доступ до різноманітних культурних елементів і мистецьких традицій з усього світу призвів до поєднання стилів і технік, в результаті чого з'явилися інноваційні та гібридні форми цифрового мистецтва. Зараз митці черпають натхнення з міжнародної палітри, поєднуючи західну та східну естетику, традиційні та сучасні елементи, а також місцеві та глобальні образи. Таке перехресне переплетення ідей породило нові мистецькі течії та жанри, які відображають складну та взаємопов'язану сутність глобального суспільства.

Що стосується тем, то глобалізація заохотила цифрових митців досліджувати та вирішувати глобальні проблеми, як-от: зміна клімату, соціальна справедливість, права людини та культурна ідентичність. Взаємопов'язаність, спричинена глобалізацією, означає, що ці питання більше не обмежуються конкретними регіонами, а визнаються глобальними проблемами. Цифрове мистецтво слугує потужним засобом для привернення уваги та спонукання до роздумів над цими нагальними питаннями, часто досягаючи аудиторій, з якими традиційні форми мистецтва не можуть взаємодіяти так ефективно. Можливість включати мультимедійні елементи, зокрема відео, звук та інтерактивність, також дає змогу цифровим митцям створювати цікавіші та ефектніші роботи, які знаходять відгук у глобальній аудиторії.

Роль цифрового мистецтва в міжкультурному діалозі є дуже важливою. Як засіб, що долає мовні та культурні бар'єри, цифрове мистецтво забезпечує платформу для міжкультурної

комунікації та взаєморозуміння. Митці з різним культурним минулим можуть спільно працювати над проектами, ділитися своїми поглядами та створювати роботи, що відображають синтез різних точок зору. Такий колективний процес сприяє взаємній повазі та пошані до різних культур, що допомагає формуванню інклюзивної та гармонійної світової спільноти (Чембержі, Пашукова, & Єрмак, 2023).

Цифрове мистецтво здатне кинути виклик стереотипам та упередженням, презентуючи альтернативні погляди та висвітлюючи думки тих, хто недостатньо повно виражений. Показуючи багатство та різноманітність культур з усього світу, цифрове мистецтво сприяє розвитку емпатії та толерантності, заохочує глядачів бачити світ з різних точок зору. Це надзвичайно важливо в глобалізованому світі, де культурна одноманітність і домінування певних культурних образів може призвести до витіснення інших культур на узбіччя.

Інтерактивна природа цифрового мистецтва теж відіграє вирішальну роль у залученні аудиторії до міжкультурного діалогу. Інтерактивні інсталяції цифрового мистецтва та віртуальна реальність можуть залучати глядачів до різних культурних контекстів, забезпечуючи їм краще розуміння та зв'язок з цими культурами. Таке занурення може подолати культурні бар'єри та слугувати формуванню почуття глобальної солідарності.

Висновки

Цифрове мистецтво має значний вплив на суспільство, оскільки формує громадську думку, стимулює соціальні рухи та спонукає до соціальних дій. Здатність залучати світову аудиторію робить його потужним інструментом для митців, що дозволяє їм коментувати суспільні проблеми та впливати на них. Завдяки своїй візуальній та інтерактивній природі цифрове мистецтво робить складні питання доступними, сприяє емпатії та солідарності, а також заохочує людей до роздумів і дій щодо актуальних соціальних питань.

Загалом, цифрове мистецтво в контексті глобалізації стало потужним інструментом поширення мистецького самовираження по всьому світу, впливаючи на стилі й теми сучасного мистецтва та сприяючи міжкультурному діалогу. Світове поширення цифрового мистецтва, яке здійснюється завдяки технологічному прогресу та інтернету, призвело до демократизації мистецького світу, зробивши його ще інклюзивнішим і різноманітнішим. Поєднання світових мистецьких традицій та дослідження глобальних проблем у цифровому мистецтві відображає взаємозалежну сутність нашого суспільства. Здатність цифрового мистецтва долати культурні та мовні бар'єри робить його ефективним засобом сприяння міжкультурному взаєморозумінню та емпатії, що активізує формування інклюзивного та гармонійного світового співтовариства.

Література

Вербецький, Є. (2024). Особливості рецепції цифрового public art як інокультурної практики: закордонний та український досвід. *Питання культурології*, 43, 92–100. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.43.2024.303036>

Доколова, А. (2023). Особливості цифрового публік-арту XXI століття: мистецтво фізичного та віртуального простору. *Збірник наукових праць «Мистецтвознавчі записки»*, 43, 3–8. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-2180.43.2023.286827>

Дубрівна, А. П., & Єрмак, І. О. (2023). Цифрова ілюстрація в контексті Російсько-Української війни. *Український мистецтвознавчий дискурс*, 2, 46–52. DOI: <https://doi.org/10.32782/uad.2023.2.6>

Чембержі, Д. А., Пашукова, С. Г., & Єрмак, І. (2023). Цифрове мистецтво у соціально-культурному просторі: вплив, взаємодія та перспективи. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*, 64 (2), 144–149. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/64-2-23>